

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja

Nimi Perhekoti Koramo Oy

Y-tunnus 1445113-6

Hyvinvointialue Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Kunnan nimi Kuusamo

Toimintayksikkö/palvelu

Nimi Perhekoti Koramo Oy

Katuosoite Toivontie 3

Postinumero 93600 Postitoimipaikka Kuusamo

Sijaintikunta yhteystietoineen Kuusamo

Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä

ammattillinen perhehoito; 7+2 paikkaa lastensuojelua tarvitseville lapsille ja nuorille
sekä jälkihuoltopalvelu

Esihenkilö Niina Tuovila

Puhelin 040 5092956

Sähköposti info@perhekotikoramo.fi

Yksityisten palveluntuottajan lupatiedot

Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikajankohta (*yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt*) 16.12.2010, vastuuhenkilön vaihtuminen
5.2.2019

Palvelu, johon lupa on myönnetty Ammattillinen perhehoito, perhetyö ja tukiasuminen

2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Kuka vastaa omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta (nimi ja yhteystiedot)

Niina Tuovila ja Tuija Tuovila 040 5092956 info@perhekoramo.fi

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Miten yksikössä seurataan ja varmistetaan omavalvontasuunnitelman ajantasaisuus, miten usein päivitetään?

Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina tarvittaessa toimintaan, laatuun tai asiakas-
turvallisuuteen liittyvissä muutoksissa tai vähintään neljän kuukauden välein.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Missä yksikön omavalvontasuunnitelma on nähtävillä?

Omavalvontasuunnitelman etusivu on nähtävillä ilmoitustaululla ja itse suunnitelma löytyy omasta kansioista, josta se on saatavilla kaikkien luettavaksi. Lisäksi omavalvontasuunnitelma löytyy julkisesta verkosta.

Lastensuojelulaitoksille on säädetty velvollisuus laatia yleinen hyvää kohtelua koskeva suunnitelma osana omavalvontasuunnitelmaa. Sen laatimisessa ja tarkistamisessa on kuultava yksikköön sijoitettuja lapsia ja heille on annettava mahdollisuus osallistua suunnitelman tekemiseen ja se tulee käydä läpi yhdessä lasten kanssa. Suunnitelma on erillinen asiakirja, joka tulee sijoittaa kaikkien nähtäville. Suunnitelma tulee lähettää tiedoksi lapsen sijoituksesta vastaavalle kunnalle ja lasten asioista vastaaville sosiaalityöntekijöille. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma tulee arvioida ja tarkistaa vuosittain. Suunnitelman sisällöstä säädetään yksityiskohtaisesti lastensuojelulain 61 b §:ssä. Lisätietoa suunnitelmasta löytyy THL:n ylläpitämästä [lastensuojelun käsikirjasta](#).

Laadittu pvm.

Tarkistettu pvm.

Perhekodissamme on tavoitteena laatia yhdessä henkilöstön, lasten ja nuorten kanssa hyvän kohtelun suunnitelma vuoden 2024 aikana.

3 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Mikä on yksikön/palvelun toiminta-ajatus?

Perhekodissamme autamme lasta ja nuorta kehittämään voimavarojaan niin, että hän saa turvaton lapsuuden ja nuoruuden. Autamme myös lasta voittamaan kehitystään vaarantavia tekijöitä. Teemme yhteistyötä lapsen hyvinvointiin tähtäävien tahojen kanssa ja lapsi saa yksilöllistä hoitoa ja kasvatusta kehitystarpeidensa mukaisesti aikuisuuteen saakka. Perhekodin ammatillinen henkilöstö sitoutuu laadun varmistamiseen ja kehittämiseen.

Perhetyössä pyrimme auttamaan perheitä, ettei lapsia jouduta sijoittamaan. Perhetyössä tehdään sijoitustarpeen arviointia sekä kartoitusjaksoja perheen tilanteen selvittämiseksi ja selkeyttämiseksi. Kartoitus- ja arviointijaksot ovat kestoltaan yksilöllisiä, keskimääräinen kesto 1-3 kuukautta.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Mitkä ovat toimintaa ohjaavat arvot ja toimintaperiaatteet?

Perhekoti Koramon toimintaperiaatteet ovat

- Lapsen tai nuoren sijoituksen tarpeen aiheuttamat ongelmat ovat sellaisia, joihin perhekotimme voi vastata ammattitaidon, sen hetkisen toisten lasten tilanteen tai toimintaperiaatteiden valossa
- Lapsi on 7-18-vuotias, tarpeen vaatiessa voimme poiketa alaikärajaista
- Huumeiden käyttö on korkeintaan kokeiluasteella
- Lapsella tai nuorella ei ole voimakasta rikoskierrettä
- Nuori saa kasvaa aikuiseksi porrastetussa itsenäistymis- ja jälkihuolto-prosessissa
- Lapsi saa ammatillista tukea koulunkäyntiin ja peruskoulun päästötodistuksen, ammattitutkinnon tai lukion päästötodistuksen
- Lapsella on tarvittaessa mahdollisuus hänelle sopivaan terapiamuotoon
- Lapsen biologinen perhe on tärkeä lapsen maailmassa ja luonteva yhteistyökumppani; lapsi saa kasvaa ja kehittyä rauhassa kaksien vanhempien keskellä

- Perhekotihoidolle asetetaan tavoitteet ja niitä tarkennetaan säännöllisesti
- Perhekoti tarjoaa pitkäaikaiseen ammatilliseen kiintymyssuhteeseen ja ympärivuorokautiseen vanhemmuuteen sitoutuneita ihmissuhteita
- Sijoitusprosessi on yksilöllinen ja lapsen tarpeista lähtevä
- Lapsi saa kasvaa ja kehittyä yksilönä perhekodissa

Perhekotihoidon keskeisenä perustana ovat jokaiselle kuuluvat perusoikeudet ja ihmisarvo. Sijoitetulla lapsella on oikeus korjaavaan kiintymyssuhteeseen perhekodin aikuisten kanssa. Yhtä tärkeää on tiivis yhteys biologisiin vanhempiin. Jokaiselle kuuluvat perusasiat, kuten turvallinen vaurioita korjaava koti, vastuulliset ja välittävät vanhemmat, terveeseen kehitykseen ja kasvuun mahdollistava ympäristö, sekä pysyvyys ja jatkuvuus antavat lapselle hyvän kasvualustan.

Perhekoti Koramon arvot ovat

- Yhteiskunnan perusarvojen kunnioittaminen
- Kodinomaisuus
- Korjaavuus
- Lapsikeskeisyys
- Yhteisöllisyys ja yksilöllisyys
- Sitoutuminen ammatilliseen kiintymyssuhteeseen
- Turvallisuus ja vastuullisuus
- Avoimuus
- Ammatillisuus
- Yhteistyö kotiin; koti pysyy lapsen elämässä
- Perhekotihoidon jatkuvuus jälkihuoltoon

4 OMAVALVONNAN TOIMEENPANO

RISKIENHALLINTA

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niiden korjaaminen

Riskinhallinnassa on keskeistä tunnistaa ennalta sellaiset kriittiset työvaiheet, joissa toiminnalle asetettujen tavoitteiden ja vaatimusten toteutuminen on vaarassa. Perhekodissamme mahdollisia riskejä liittyy lääkehoitoon, tietosuojaan ja asiakasturvallisuuteen. Näitä riskejä pyritään välttämään sillä, että lääkedosetit ovat huolellisesti nimetty, lääkkeet säilytetään aina niille kuuluvassa paikassa ja lääkejaossa käytetään tuplatakkatarkastusta. Talon ulkopuolisen uhan estämiseksi talon ulko-ovet pidetään lukittuina yöaikaan. Talossa on myös sähköinen murto- ja palohälytysjärjestelmä. Tietoturvan osalta jokaisella työntekijällä on omat kirjautumistunnukset ja koneelta poistuessa tulee aina kirjautua ulos koneelta. Salassa pidettävää tietoa sisältävät sähköpostit tulee lähettää aina salatun sähköpostiohjelman kautta. Asiakirjat säilytetään lukollisessa arkistokaapissa.

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Riskienhallintaan kuuluu suunnitelmallinen toiminta epäkohtien ja todettujen riskien poistamiseksi tai minimoimiseksi. Osana riskienhallinnan toimeenpanoa toteutuneet haittatapahtumat kirjataan, analysoidaan, raportoidaan ja toteutetaan korjaavat toimenpiteet. Esihenkilön vastuulla on perehdyttää henkilökunta omavalvonnan periaatteisiin ja toimeenpanoon mukaan lukien henkilökunnalle laissa asetettuun velvollisuuteen ilmoittaa asiakasturvallisuutta koskevista epäkohdista ja niiden uhista. Riskienhallinta ja omavalvonta ovat osa joka päiväistä arjen työtä palveluissa.

Riskienhallinnan työnjako

Perhekodissamme pyritään luomaan myönteinen asenneympäristö sille, että epäkohdat ja turvallisuuskysymykset tulisivat julki ja käsittelyyn mahdollisimman kattavasti ja nopeasti. Perhekodin vastaava henkilö huolehtii omavalvonnan ja turvallisuusasioiden järjestämisestä ja ohjaamisesta.

Riskienhallinnan prosessi on käytännössä omavalvonnan toimeenpanon prosessi, jossa riskienhallinta kohdistetaan kaikille omavalvonnan osa-alueille.

Luettelo riskienhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista

Omavalvontasuunnitelma

Pelastussuunnitelma

Varautumissuunnitelma

Lääkehoitosuunnitelma

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma (valmistuu elokuulla 2024)

Riskien tunnistaminen

Koko työyhteisö perehdytetään laadittuihin ohjeisiin ja suunnitelmiin, jotka päivitetään vuosittain sekä aina tarvittaessa. Työyhteisössä ylläpidetään jatkuvaa keskustelua työn laadusta, eri riskien mahdollisuudesta sekä mahdollisista epäkohdista. Kaikessa toiminnassa pyritään ennaltaehkäisevään ja ennakoivaan toimintaan mahdollisten riskien ja vaarojen välttämiseksi. Lasten ja nuorten kanssa keskustellaan myös säännöllisesti ja aina tarpeen vaatiessa turvallisuuteen liittyvistä asioista (yhteisökokous ja pikkupalaverit).

Ilmoitusvelvollisuus

Perhekodin työntekijän tulee välittömästi epäkohdan, laatupoikkeaman tai riskin havaittuaan ilmoittaa siitä yksikön vastaavalle henkilölle suullisesti tai kirjallisesti. Kaikki epäkohdat tai poikkeamat käsitellään välittömästi keskustelemalla henkilöstön ja/tai muiden asianomaisten kanssa. Ilmoituksen tekijään ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Esille tulleet epäkohdat tai riskit myös kirjataan ylös, arvioidaan ja tehdään tarvittavat muutokset viipymättä. Tärkeintä riskien hallinnassa on avoimuus ja nopea puuttuminen.

Lapset ja nuoret sekä heidän omaisensa voivat olla suoraan suullisesti tai sähköisesti (puhelin tai sähköposti) yhteydessä perhekodin johtoon tai omaan sosiaalityöntekijään havaitsemistaan riskeistä tai epäkohdista.

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsitteleminen

Jokainen haittatapahtuma ja läheltä piti - tilanne tulee kirjata viipymättä asiakastietojärjestelmä Nappulaan sekä käydä asia läpi yhdessä työyhteisön sekä tilanteeseen liitty-

vien asianomaisten kanssa. Lasta tai nuorta koskevista haittatapahtumista tulee informoida myös lapsen tai nuoren huoltajia ja sosiaalityöntekijää. Vakavassa, korvattavia seurauksia aiheuttaneessa haittatapahtumassa, asiakasta tai huoltajaa tulee informoida korvausten hakemisessa.

Korjaavat toimenpiteet

Korjaavista toimenpiteistä kirjataan omavalvonnan seuranta-asiakirjaan sekä tehdään tarvittavat muutokset asiaa koskeviin suunnitelmiin. Työskentelyä tai toimintaa koskevista muutoksista tiedotetaan henkilökuntaa, lapsia ja nuoria, sosiaalityöntekijöitä sekä muita asianosaisia suullisesti ja/tai kirjallisesti.

Tutustu myös STM:n julkaisuun

[Asiakas- ja potilasturvallisuus-strategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022-2026:](#)

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Perhekodissamme lapsi on mukana kaikessa häntä koskevassa päätöksenteossa (asiakassuunnitelman laadinta, asiakassuunnitelmapalaveri sekä hoito- ja kasvatussuunnitelman laadinta) sekä lisäksi lapsen mielipiteitä kysytään ja kuullaan. Perhekodissa pidetään viikoittain pikkupalaveri sekä lisäksi joka toinen keskiviikko yhteisökokous.

Perhekodissa jokaisella lapsella on mahdollisuus omaan huoneeseen ja yksityisyyteen. Lasten huoneiden pinta-ala on keskimäärin 18 neliötä ja lapsi voi sisustaa huoneensa mieleisekseen ja tuoda sinne omia tavaroitaan. Kukaan ei saa mennä toisen omaan huoneeseen ilman lupaa. Lapsi voi pukeutua omalla tyylillään ja persoonallisuuteen sopiviin vaatteisiin. Lasta tuetaan harrastuksiin ja tavoitteena on, että jokainen lapsi löytäisi itselleen mieluisan harrastuksen. Perhekodilla lapsia kannustetaan ja tuetaan aktiiviseen liikkumiseen ja viikonloppuisin harrastetaan aina jotakin yhdessä. Harrastustoiminnan kehittämisessä lapsilla itsellään on suuri osuus. Kerran viikossa perhekodilla on myös oma salivuoro, jossa harrastetaan eri lajeja lasten ja nuorten toiveet huomioiden.

Perhekodilla otetaan huomioon jokaisen lapsen henkilökohtaiset tavat ja tottumukset mahdollisuuksien mukaan ja yhteisesti laadittujen sääntöjen puitteissa. Koskemattomuus on yksi ihmisen perusoikeuksista ja perhekodilla ollaan hyvin tarkkoja siitä, että toisen koskemattomuutta ja yksityisyyttä kunnioitetaan. Sijoitetuista lapsista kerätään vain

hoidon ja kasvatuksen kannalta välttämätöntä tietoa ja lasten paperit säilytetään lukitussa arkistokaapissa. Lapsilla ja vanhemmilla on oikeus tutustua heitä koskeviin asiakirjoihin. Sijoituksen päätyttyä asiakirjat palautetaan sijoittajalle.

Perhekodissa tuetaan ja edistetään lapsen ja hänelle läheisten henkilöiden yhteydenpitoa. Lapsella on mahdollisuus tavata vanhempiaan, sisaruksiaan ja muita hänelle tärkeitä henkilöitä. Yhteydenpito voi tapahtua vierailuin, puhelimitse, postitse tai sähköpostin kautta. Puhelin- ja kirjesalaisuutta kunnioitetaan perhekodissa eli jokaisella lapsella on oikeus omaan yksityisyyteen puheluissa ja posteissa. Lapsella on mahdollisuus tuoda myös kavereita vierailulle perhekotiin. Ilmoitustaulun käytössä pyritään kunnioittamaan jokaisen yksityisyyttä ja ilmoitustaulu on lähinnä yleisten asioiden ilmoittamiseen.

Yhteisöllisyys ja avoin vuorovaikutus ovat perhekotimme tunnuspiirteitä. Lapset ja nuoret osallistuvat muun muassa yhteisten sääntöjen laatimiseen. Yksikössämme ei rajoiteta eikä pakoteta, vaan toimimme yhdessä sovittujen sääntöjen ja sopimusten puitteissa. Olemme ammatillinen perhekoti, jossa käytämme vain tavanomaisia kotikasvatuksellisia keinoja. Keskustelemme sekä ohjaamme ja tuemme lapsia kasvua ja kehitystä tukeviin valintoihin. Lapselle opetetaan rajojen, sääntöjen ja sopimusten tekemistä niin, että hän oppii kantamaan vastuuta itsestään ja luomaan rajat omalle toiminnalleen.

Olemme ammatillinen perhekoti ja toimintaamme eivät kuulu rajoitustoimenpiteiden käyttö. Ammatillisissa perhekodeissa, jotka eivät ole lastensuojelulaitoksia, ei voida käyttää rajoitustoimenpiteitä. Ainoa mahdollinen rajoitustoimenpide on yhteydenpidon rajoittaminen ja sen voi tehdä vain lapsen tai nuoren asioista vastaava viranhaltija (sosiaalityöntekijä). Yhteydenpidon rajoittamista ei kuitenkaan saa tehdä, jos lapsi on sijoitettu avohuollon tukitoimena.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Perhekodissa lasta tulee kohdella aina arvostavasti. Toimintayksikön vastuuhenkilö valvoo työntekijöiden työn laatua ja asiakkaiden asianmukaista kohtelua. Työnantaja myös vastaa siitä, että työntekijät ovat vastuullisia ja turvallisia. Koko henkilökunta valvoo myös sitä, että jokainen lapsi saa toisten lasten taholta asianmukaista kohtelua perhekodissa sekä sen ulkopuolella. Epäasialliseen kohteluun puututaan välittömästi. Esille tulleet asiat käsitellään viipymättä ja niistä kirjataan Nappulaan. Asianosaisia tiedotetaan asian käsittelystä sekä mahdollisista seurauksista tai muutoksista toiminnassa.

Asiakkaan kokema epäasiallinen kohtelu, häiritsevä tapahtuma tai vaaratilanne paitsi kirjataan Nappulaan, käydään läpi lapsen tai nuoren lisäksi hänen huoltajien ja sosiaalityöntekijän kanssa. Lisäksi epäasiallisesta kohtelusta, häiritsevästä tapahtumasta tai vaaratilanteesta ja siihen liittyvistä korjaavista toimenpiteistä laaditaan erillinen omavalvonnan seuranta-asiakirja.

Asiakkaan osallisuus

Lapsi voi antaa palautetta jatkuvasti joko suullisesti tai kirjallisesti. Saatua palautetta kirjataan ja käsitellään yhteisössä. Lisäksi asiakaspalautetta kerätään lapsen asiakassuunnitelmapalaverissa lapselta, huoltajilta sekä sosiaalityöntekijältä. Lapsen palaute kirjataan asiakassuunnitelmapalaveria varten laadittavaan kausikoosteeseen ja muilta palautte kysytään palaverissa. Saatua palautetta käsitellään työntekijöiden kanssa ja palautteen mukaisesti perhekodin toimintaa arvioidaan, tarkastellaan ja kehitetään.

Lasten huoltajat/vanhemmat sekä lapsen oma sosiaalityöntekijä voivat vieraillla perhekodissa milloin vain ja heiltä voidaan tällöin saada suullisesti palautetta toiminnastamme. Lisäksi keräämme asiakaspalautetta erillisillä palautekyselyillä, jotka voidaan suunnata niin lapsille, huoltajille/vanhemmille tai sosiaalityöntekijöille. Asiakaspalautetta kerätään suullisesti sekä kirjallisesti kerran vuodessa asiakassuunnitelmapalaverin yhteydessä sähköpostitse tai palautekyselyiden avulla). Perhekodissamme on parhaillaan kehittämiskohteena asiakaspalautteen kerääminen. Viimeisin asiakaspalautekysely on perhekotiin tehty loppuvuodesta 2023.

Perhekodin toimintaa kehitetään saatujen palautteiden avulla. Positiivinen ja rakentava palaute auttaa myös työssä jaksamisessa. Palautekyselyiden avulla arvioidaan perhekodin ilmapiiriä, kirjattujen tavoitteiden onnistumista, perhekodin toimintaa kodin sisällä ja ulkopuolella sekä yhteistyötä lapsen kodin kanssa. Sijoittaville hyvinvointialueille suunnatuilla palautekyselyillä saadaan tietoa yhteistyöstä perhekodin ja sosiaalitoimen kanssa, perhekodin palveluiden saavuttavuudesta ja toimivuudesta sekä perhekodin fyysisestä ympäristöstä, harrastustoiminnasta ja työntekijöiden ammatillisuudesta.

Asiakkaan oikeusturva

Palvelun laatuun tai asiakkaan saamaan kohteluun tyytymättömällä on oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Mikäli

lapsi tai omainen tyytymätön palveluun tai hoitoon on hyvä keskustella asiasta heti perhekodissa. Mikäli keskustelu ei johda asian selviämiseen ohjataan lasta tai nuorta/ omaista tekemään kirjallinen muistutus yksikön vastuuhenkilölle (Niina Tuovila). Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa. Jos lapsi, nuori tai omainen on tyytymätön saatuaan vastaukseen muistutuksesta, hänellä on oikeus tehdä kantelu Aluehallintovirastolle sekä erityistapauksissa Valviralle.

Muistutuksen vastaanottaja, virka-asema ja yhteystiedot

Perhekodin vastuuhenkilö Niina Tuovila Toivontie 3 93600 Kuusamo 040 5092956

info@perhekotikoramo.fi

Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamistaan palveluista

Potilas- ja sosiaaliasiamieheltä saat ohjeita ja neuvoja terveyden- ja sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksiin ja asemaan liittyvistä asioista. Voit olla yhteydessä potilas- ja sosiaaliasiamieheen, kun

- sinulla on kysyttävää asiakkaan ja potilaan asemasta ja oikeuksista
- tarvitset apua muistutuksessa, kantelussa tai potilas- ja lääkevahinkoilmoituksissa
- tarvitset ohjausta ristiriitatilanteiden ratkaisussa.

Sosiaaliasiavastaava Koillismaa ja Oulunkaari 040 135 7946 puhelinaika ma-pe klo 9-11.

Mahdollisuus myös videovastaanottoon sekä viestikanavaan.

Kuluttajaneuvonnan yhteystiedot sekä tiedot sitä kautta saatavista palveluista

Kuluttajaneuvonta on valtakunnallinen palvelu, josta saa tietoa kuluttajan oikeuksista ja sovitteluapua kuluttajan ja yrityksen väliseen riitaan. Kuluttajaneuvonta on maksutonta palvelua. Kuluttajaneuvonnassa voit asioida puhelimitse soittamalla numeroon 029 505 3050 (ma, ti, ke, pe klo 9-12, to klo 12-15). Voit asioida kuluttajaneuvonnan kanssa myös sähköisesti yhteydenottolomakkeella (asiointi.kkv.fi).

Kaikki muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään välittömästi johdon toimesta henkilöstön kanssa. Kaikki tieto arkistoidaan ja henkilökunta tekee tarvittavat muutokset toiminnan kehittämiseksi. Lisäksi asianosaisia informoidaan päätöksestä ja muutoksista toiminnassa.

Tavoiteaika muistutusten käsittelylle 1-4 viikkoa.

Omatyöntekijä

Sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalihuollon asiakkaalle on nimettävä asiakkuuden ajaksi omatyöntekijä. Työntekijää ei tarvitse nimetä, jos asiakkaalle on jo nimetty muu palvelusta vastaava työntekijä tai nimeäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta. Omatyöntekijänä toimivan henkilön tehtävänä on asiakkaan tarpeiden ja edun mukaisesti edistää sitä, että asiakkaalle palvelujen järjestäminen tapahtuu palvelutarpeen arvioinnin mukaisesti.

Onko asiakkaille nimetty omatyöntekijä?

Perhekotimme on pieni yksikkö ja näin ollen lapsen ja nuoren asioita hoitavat kaikki työntekijät. Vuoden 2024 kehittämiskohteenamme on kehittää omaohjaajamallia perhekodissamme.

6. PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Perhekodissamme perusajatuksena on, että ammatillisen perhekotihoidon tulee olla tavoitteellista, tietoon perustuvaa ja lapsen voimavaroja korostavaa. Otamme lapsen arjessa huomioon hänen fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen sekä sosiaalisen toimintakyvyn tarpeet, puutteet ja vahvuudet. Pyrimme kaikella toiminnalla edistämään lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin toteutumista yhdessä muiden toimijoiden kanssa (koti, koulu, terveydenhuolto, sosiaalityö) niin, että lapsi kykenee voittamaan kehitystä vaarantavia tekijöitä ja saa turvatun lapsuuden ja nuoruuden.

Lapsen kokonaisvaltainen hoito ja kasvatusta perhekodissamme perustuvat yksilölliseen ja tavoitteelliseen hoitosuunnitelmaan, jatkuvan turvallisuuden takaamiseen, hoitohenkilökunnan sitoutumiseen ammatilliseen kiintymyssuhteeseen, lapsen perusoikeuksiin ja ih-

misarvoon sekä siihen, että lapsi kokee kasvavansa kodin ja perhekodin yhteistyön ilmapiiressä. Lapsen terveydenhuoltoon kiinnitetään erityistä huomiota ja jokainen lapsi käy perhekotiin tultuaan lääkärin vastaanotolla, jolloin saamme tietoa lapsen kunnosta ja terveydestä. Hammashoitoon kiinnitetään huomiota, lapsille ja nuorille annetaan terveystarkastusta sekä heitä ohjataan ja kannustetaan itsensä hoitoon ja huolehtimiseen. Nuorille annetaan päihde- ja ehkäisyneuvontaa henkilökohtaisesti. Rokotuksia varten pyydetään lupa lapsen vanhemmilta/hoitajilta sekä sosiaalityöntekijältä. Usein sijoitukseen tulevat lapset tarvitsevat terapiaa. Lapsi tai nuori saa psykologi-, psykiatri- ja terapiapalvelut oman hyvinvointialueen järjestämänä tai hyvinvointialueen maksusitoumuksella.

Perhekodeissa pidetään huolta lasten ja nuorten riittävästä ja monipuolisesta ravitsemuksesta. Ateriat valmistetaan täysin itse omassa keittiössä. Valmistamme monipuolista kotiruokaa laadukkaista raaka-aineista. Lapsia ja nuoria ohjataan monipuoliseen ja terveelliseen ravitsemukseen. Lapset ja nuoret voivat olla mukana ruuanvalmistuksessa ja heillä on mahdollisuus tuoda esille toiveita ruokalistalle. Perhekodeilla tarjotaan aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Lapsia ja nuoria ohjataan herkkujen ja sokeristen juomien kohtuulliseen käyttöön. Myös energiajuomissa ohjataan ikäsuosituksen mukaiseen kohtuulliseen käyttöön. Kotijaksojen ajalta perhekoti maksaa perheelle ylläpitokorvausta, jolla katetaan ravitsemus- sekä harrastus- ja virkistymiskulut.

Lapsen psyykkistä hyvinvointia tuetaan perhekodeissa kiinnittämällä erityistä huomiota lapsen tunne-elämän ja sosiaalisten taitojen muodostumiseen, vuorovaikutuksen ja kiintymyssuhteiden syntymiseen sekä lapsen keskeisten kehitystehtävien tukemiseen. Perhekodeissa pyritään puuttumaan nopeasti lapsen erilaisiin kehitysvaiheiden kulkuun vaikuttaviin riskitekijöihin sekä mahdollisiin psyykkisiin kehityksen ongelmiin ja häiriöihin. Perhekodeissa jokainen lapsi saa yksilöllistä hoitoa ja kasvatusta kehitystarpeidensa mukaisesti ja lasta tuetaan aina aikuisuuteen saakka.

Perhekodeissa koulunkäynnillä on keskeinen rooli ja toimintamme lähtökohtana on, että lapsi kykenee käymään koulua. Tuemme lapsen kognitiivista toimintakykyä ja hyvinvointia lapselle tehtyjen psykologisten tutkimusten mukaisesti. Muisti, tarkkaavaisuus ja oppimiskyky ovat merkittäviä asioita opiskelun sujumiseksi. Perhekodeilla pyrimme yhdessä koulun kanssa tukemaan lapsen oppimista ja koulunkäyntiä. Perhekodeilla autamme lasta tarvittaessa koulutehtävissä ja seuraamme lapsen koulunkäynnin sujumista WILMAN

kautta sekä pitämällä yhteyttä opettajaan ja olemme mukana HOJKS-palavereissa. Kotiopetusta järjestämme vain erityistilanteissa ja se on kestoaltaan hyvin lyhytaikaista. Lasten vanhemmilla on myös mahdollisuus lapsen opiskelun seuraamiseen ja tukemiseen. Vanhemmat saavat omat tunnukset WILMAAN. Vanhemmat voivat halutessaan olla mukana myös koulupalavereissa ja vanhempainilloissa.

Perhekodilla tuetaan lasta ylläpitämään ja luomaan sosiaalisia vuorovaikutussuhteita toisiin ihmisiin. Lasta tuetaan säännölliseen yhteydenpitoon vanhempiin ja muihin hänelle läheisiin ihmisiin. Yhteistyö kodin kanssa on keskeisessä roolissa koko sijoituksen ajan. Koti pysyy lapsen elämässä ja toimintamme tavoitteena on, että lapsi pääsee säännöllisesti kotijaksolle vanhempiensa tai muiden läheistensä luokse. Tuemme lasta ja perhettä siihen, että he hyväksyvät sijoituksen normaalipalveluna ja yhtenä elämänvaiheena. Perhekodissa kannustamme ja tuemme lapsia solmimaan ystävyysuhteita kavereihin. Harrastukset ja yhteisössä toimiminen ovat myös keskeisessä roolissa lapsen sosiaalisen hyvinvoinnin tukemisessa. Kuusamo tarjoaa loistavat harrastusmahdollisuudet ympäri vuoden ja perhekodissamme hyödynnetään niitä aktiivisesti. Perhekoti kustantaa lapsen harrastuksia. Perhekodissa lapsi tai nuori saa harjoitella rahankäyttöä ja säästämistä omien käyttövarojen avulla. Käyttövaraa maksetaan alakoululaisille 10 euroa viikossa. Viimeistään yläkouluun siirtyessä lasta tuetaan hankkimaan oma pankkikortti ja tällöin hän saa tililleen 65,30 euroa kuukausirahaa. Jos yläkouluikäisellä lapsella ei ole pankkikorttia, saa hän viikoittain käyttövaraa 15 euroa. Vaatehankinnat tehdään yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Vaaterahaa lapsi saa 60 euroa kuukausittain. Lisäksi perhekoti muistaa lasta syntymäpäivänä, jouluna sekä rippi- ja valmistumispäivinä.

Tavoitteena perhekodissa on, että jokaisella lapsella olisi jokin oma harrastus. Lisäksi yhteisönä painotamme aktiivista ja liikunnallista arkea. Pyrimme tukemaan ja ohjaamaan lapsia liikunnalliseen elämäntapaan, koska liikunnalla on keskeinen merkitys lapsen kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa. Liikunta usein tarjoaa sijoitetulle lapselle myös uusia kokemuksia. Yhteiset harrastukset ovat myös tärkeä osa perhekodin yhteisöllisyyttä. Perhekodilla on tiistaisin ohjattua aktiviteettia (omalla salivuorolla tai muualla tapahtuvana) ja lisäksi viikonloppuisin harrastetaan yhdessä.

Talvisin hyödynnetään Rukan läheisyyttä. Laskettelu ja lautailu ovat monelle lapselle mieluisia harrastuksia. Hiihtoladulle pääsee lähes perhekodin pihasta. Kesäaikaan hyödynnämme Kuusamon monipuolista luontotarjontaa. Käymme vaeltamassa jylhissä ja

kauniissa maisemissa Karhunkierroksella tai muualla Kuusamossa ja lähikunnissa. Lisäksi kalastus on monelle lapselle mieluinen harrastus.

Perhekodin välittömästä läheisyydestä löytyvät kaupungin monipuoliset liikuntapalvelut (keilahalli, urheilukenttä, jäähalli, liikuntahalli, uimahalli). Kuusamotalo sijaitsee myös lähellä perhekotia ja sieltä löytyvät kaupungin kulttuuritarjonta sekä elokuvateatteri. Lapsilla on halutessaan mahdollisuus osallistua myös urheiluseurojen järjestämään harrastukseen (esim. joukkueurheilu) ja perhekoti vastaa kustannuksista. Lasten ja nuorten liikkumisesta, harrastamisesta ja kuntouttavasta toiminnasta kirjataan Nappulaan ja lisäksi asioita arvioidaan asiakaspalavereissa. Liikunta ja aktiviteetit suunnitellaan perhekodin viikko-ohjelmaan ja viikko-ohjelmat arkistoidaan.

Ravitsemus

Perhekodilla on yhteiset ruoka-ajat ja ruokailuissa on aina aikuinen läsnä. Lasten ruokailua valvotaan ja heitä ohjataan riittävään ja monipuoliseen ruokailuun. Lapsia ohjataan ja tuetaan mahdollisten ravitsemukseen liittyvien sairauksien tai ongelmien hoidossa (syömishäiriöt, painonhallinta, muut sairaudet) sekä kannustetaan maistamaan uusia ruokia. Ravitsemuksessa otamme huomioon Thl:n ravitsemussuositukset sekä huolehdimme lasten riittävästä D-vitamiinin saannista vitamiinilisän avulla. Perhekodilla kirjataan ruokalista viikoittain viikko-ohjelmaan.

Lapsilla ja nuorilla on vuorollaan keittiövuoro, jolloin he huolehtivat keittiön siistimisestä ruokailujen jälkeen sekä astianpesukoneen tyhjentämisestä. Lapset ja nuoret ovat välillä mukana ruoanlaitossa ja sitä kautta oppivat tärkeitä taitoja tulevaa elämää varten. Lapset ja nuoret saavat esittää ruokatoiveita. Perhekodilla huomioidaan erilaiset juhlat myös ruokahuollossa (syntymäpäivät, vuodenaikojen eri juhlat, rippi- ja valmistusjuhlat). Jokaisen lapsen tai nuoren erityiset ruokavaliot ja rajoitteet otetaan huomioon ruokahuollossa. Perhekodin ruoka on aina laktoositonta ja muut allergiat ja erityisruokavaliot huomioidaan ruoan valmistuksessa. Ruokailuissa on aina aikuinen mukana ja tällöin seurataan lasten ja nuorten riittävää ravinnon ja nesteen saantia. Ravitsemuksen tasoa seurataan myös lapsen ja nuoren voinnista (jaksaminen ja vireystaso, ihon ja hiusten kunto, painon seuranta tarvittaessa).

Hygieniäkäytännöt

Perhekodissa kiinnitämme erityistä huomiota lasten puhtauteen ja hyvään hygieniatasoon. Lapsi tarvitsee usein aikuisen tukea ja ohjausta huolehtiakseen riittävästä hygieniatasosta. Henkilökunta seuraa päivittäin lasten puhtauden tasoa. Perhekodissa pidetään yllä hyvä puhtaus ja siisteys. Käsihygieniasta muistutetaan lapsia säännöllisesti. Lapset osallistuvat perhekodilla oman huoneen sekä yläkerran yhteisten tilojen siivoukseen erillisen siivouslistan mukaisesti. Lapset ja nuoret siivoavat omat huoneensa aikuisen ohjaamana kerran viikossa (torstaisin) ja lisäksi imuroivat huoneensa maanantaisin. Yksikön yhteisten tilojen siivouksesta vastaavat pääasiassa työntekijät. Lapset ja nuoret pesevät omat pyykkinsä perhekodilla aikuisten ohjaamana. Liinavaatteet pestään pesulassa.

Epidemiatilanteissa noudatamme sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksikköön suunnattuja yleisiä toimintaohjeita, johon kuuluvat epidemiatilanteen ja taudinaiheuttajan tunnistaminen, tavanomaiset varotoimet (hyvä aseptiikka ja käsihygienia sekä tarpeen mukaiset eristystoimet), siivouksen tehostaminen ja tiedottaminen (työntekijät, vieraat, omaiset). Tavallisia epidemian aiheuttajia ovat muun muassa äkillistä oksennus- ja ripulitautia aiheuttava norovirus sekä erilaiset hengityksinfektiot, kuten influenssa. Koronaviruspandemian osalta yksikköön on laadittu omat suunnitelmat virukselta suojautumiseen ja ohjeita käydään säännöllisesti läpi lasten ja nuorten kanssa. Lasten ja nuorten rokotuksiin kysymme suostumuksen huoltajilta tai lapsen sosiaalityöntekijältä. Työntekijät perehdytetään työsuhteeseen tullessa myös yksikön puhtaanapitoon. Lisäksi järjestämme tarpeen mukaan puhtaanapitoon liittyvää koulutusta.

Infektioiden torjunta

Hygieniayhdyshenkilön nimi ja yhteystiedot

Harri Tuovila info@perhekotikoramo.fi 040 5092956

Yksikössä noudatetaan infektioiden ja tarttuvien sairauksien leviämisen ennaltaehkäisyssä sosiaali- ja terveydenhuollon yksikköön suunnattuja yleisiä toimintaohjeita. Infektio-tilanteissa siivousta tehostetaan ja tartuttavimmassa vaiheessa sairastunutta lasta tai nuorta ohjataan välttämään välitöntä kontaktia toisiin henkilöihin. Itsenäistymisasunnon puolella olevat nuoret voidaan ottaa sairaana perhekodin puolelle, jolloin heidän hoitaminen sekä voinnin arviointi ja tarkkailu on jatkuvaa ja helpommin järjestettävissä. Tämä järjestely voi tuoda myös nuorelle turvaa.

Terveyden- ja sairaanhoito

Lapsen tullessa perhekotiin hänen hammashoitonsa siirretään kotikunnasta Kuusamon terveyskeskukseen. Usein lapsen hampaiden hoito voi olla jäänyt kesken (esim. oikomishoito), joten tulovaiheessa pyritään heti kartoittamaan lapsen hammashoidon tilanne ja varataan aika tarkastukseen terveyskeskuksen hammashoitolaan. Kiireetön sairaanhoito järjestetään lapselle tavanomaisesti koululääkärin kautta tai varaamalla aika terveyskeskuksen lastenlääkärin vastaanotolle. Kiireellisissä sairastapauksissa lapsen tutkimus ja hoito tapahtuu Kuusamon terveyskeskuksen päivystyspoliklinikalla, jonne voi mennä joko suoraan tai soittamalla päivystysavun numeroon p.116117, josta saa toimintaohjeet. Henkeä uhkaavissa tilanteissa puhelinnumero on 112. Lapsen kiireellisestä hoidon tarpeesta ollaan välittömästi yhteydessä lapsen huoltajiin sekä asiasta ilmoitetaan myös lapsen sosiaalityöntekijälle mahdollisimman pian sairastumisen ajankohdasta riippuen. Sosiaalityöntekijät ovat tavoitettavissa virka-aikana. Äkillisissä kuolemantapauksissa on tärkeää, että tieto välittyy huoltajille/vanhemmille sekä sosiaalityöntekijälle viipymättä. Siinä millä tavalla tieto välitetään, on kuitenkin käytettävä harkintaa, koska usein lapsen tai nuoren huoltajat/vanhemmat voivat asua kaukanakin perhekodista. Tällöin tietoa välittäessä on otettava huomioon, että tiedon saaja ei jää yksin tilanteen kanssa. Äkillisissä kuolemantapaustilanteissa järjestetään kriisiapua niin perhekodille kuin lapsen tai nuoren vanhemmille/huoltajille kotiin.

Pitkäaikaissairaiden lasten terveyttä edistetään ja seurataan henkilökunnan toimesta päivittäin. Sairauteen liittyvät tiedot, hoidon tarpeet ja seuranta selvitetään välittömästi lapsen tullessa perhekotiin. Mikäli lapsi tarvitsee hoitotarvikkeita, selvitetään niiden saanti. Lapsen lääkkeet kustantaa perhekoti. Lapsen tai nuoren tarvittava lääkehoito toteutetaan avohuollon apteekista henkilökohtaisella lääkemääräyksellä haetuilla lääkkeillä. Lapsen sairauteen liittyvä seuranta ja mahdolliset muutokset ja hoidon tarve kirjataan aina välittömästi Nappulaan.

Perhekodin lasten ja nuorten sairaanhoidosta sekä yksikön lääkehoidon kokonaisuudesta vastaavat sairaanhoitajat Niina Tuovila ja Tuija Tuovila. Perhekodillemme on laadittu lääkehoitosuunnitelma, josta löytyy kattavasti kuvattuna kaikki perhekodin lääkehoitoon liittyvät periaatteet, vastuunjako sekä käytännöt. Lääkehoitosuunnitelma päivitetään aina tarpeen vaatiessa ja vähintään kerran vuodessa.

Monialainen yhteistyö

Perhekodilla lapsen tai nuoren huoltajat ja läheiset sekä oma sosiaalityöntekijä ovat yhteistyössä keskeisimmässä roolissa. Perhekodilta pidetään yhteyttä vanhempiin tai huoltajiin puhelimitse sekä asiakassuunnitelmapalavereissa. Lisäksi huoltajat voivat olla tilanteen mukaan mukana muissakin lasta tai nuorta koskevissa tapaamisissa (vanhempainillat, terveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotot). Lapsen tai nuoren sosiaalityöntekijään pidetään säännöllisesti yhteyttä puhelimitse sekä lisäksi tavataan keskimäärin kaksi kertaa vuodessa pidettävissä asiakassuunnitelmapalavereissa. Yhteydenpitoa sosiaalityöntekijään tiivistetään aina lapsen tai nuoren yksilöllisen tarpeen mukaan.

Perhekodissa myös yhteistyö koulun kanssa on merkittävässä roolissa. Yhteyttä koulun kanssa pidetään WILMA:n kautta sekä lisäksi työntekijät osallistuvat lasta koskeviin palavereihin (esim. HOJKS-keskustelut) sekä vanhempainiltoihin. Lisäksi yhteyttä pidetään tarvittaessa puhelimitse. Usein lapsella on lisäksi yhteys lasten- tai nuorten psykiatrian klinikalle, perheneuvolaan tai muuhun hoitoa järjestävään tahoon (esim. perhetyöntekijä, toimintaterapeutti, psykologi). Perhekodin työntekijä on mukana lapsen lääkärikäynneillä ja lisäksi pidetään yhteyttä myös muihin hoitoa järjestäviin tahoihin. Lapsella tai nuorella on oman sosiaalityöntekijänsä tiedot ja häntä tuetaan olemaan itse yhteydessä sosiaalityöntekijään omissa asioissaan. Tarvittaessa lasta tai nuorta autetaan tässä yhteydenpidossa iän ja kehitystason mukaisesti. Lapsen edun kannalta on tärkeää, että yhteistyö ja tiedonkulku eri toimijoiden kanssa ovat sujuvaa.

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Perhekodilla otetaan asiakasturvallisuus huomioon kaikessa toiminnassa ja turvallisuudesta keskustellaan eri tilanteissa. Perhekodille on laadittu turvallisuussuunnitelma, joka päivitetään tarvittaessa sekä vähintään kerran vuodessa. Turvallisuussuunnitelma on hyväksytetty Pohjois-Pohjanmaan pelastustoimen viranomaisella. Perhekodilla huolehditaan sovituista tarkastuskäynneistä pelastusviranomaisen kanssa. Perhekodin lasten kanssa käydään säännöllisesti turvallisuuteen liittyviä asioita läpi sekä kerrataan mistä löytyvät poistumistiet sekä mikä on kokoontumispaikka palo- tai muussa uhkatilanteessa. Perhekodilla järjestetään henkilökunnalle ja lapsille yhteinen turvallisuuskävely.

Perhekotityössä myös psyykinen turvallisuus on erittäin merkittävässä roolissa. Perhekodissa valvotaan erityisen tarkasti sitä, että jokaisen lapsen psyykinen turvallisuus on taattu. Perhekodissa puututaan toisten nimittelyyn ja kiusaamiseen hyvin herkästi. Jokaisella lapsella ja aikuisella on oikeus henkilökohtaiseen koskemattomuuteen (fyysinen

vapaus, tahdon vapaus ja itsemääräämisoikeus) ja henkilökunta valvoo näiden toteutusta jatkuvasti. Perhekodissa työntekijällä on velvollisuus ilmoittaa kaikesta lapsen vauriosta, etua ja asemaa uhkaavista tai sitä vaarantavista tekijöistä ja tapahtumista lapsen omalle sosiaalityöntekijälle.

Henkilöstö

Perhekodissamme työskentelee sairaanhoitajia AMK (2kpl), yhteisöpedagogi (1kpl), sosionomi (1kpl) sekä lasten- ja nuorten erityisohjaaja (1kpl). Lisäksi yksikössämme on kahdella työntekijällä neuropsykiatrisen valmentajan koulutus. Perhekodissa tulee olla aina paikalla työntekijä. Lasten ollessa koulussa, voi työntekijä hoitaa työtehtäviä perhekodin ulkopuolella (esim. asiointikäynnit), mutta hän on koko ajan saavutettavissa puhelimitse, jos esimerkiksi lapsi joutuu tulemaan kesken päivän poissa koulusta. Iltaisin perhekodilla on lähes aina kaksi työntekijää paikalla sekä yöaikaan 1-2 henkilöä. Lasten ollessa kotijaksoilla perhekodin vanhemmat tai työntekijä päivystävät ympäri vuorokauden.

Perhekodissa käytetään sijaisia tarpeen mukaan henkilöstön koulutusten, vapaiden tai sairauspoissaolojen korvaamiseksi. Perhekodissa pyritään siihen, että sijaisella on koulutuksen lisäksi kokemusta työstä lasten ja nuorten parissa. Jokaiselta työntekijältä vaaditaan rikosrekisterin esittämistä ennen työsuhteen aloittamista. Lähiesihenkilöiden työvuorosunnittelussa otetaan huomioon se, että heille jää riittävästi ohjaus- ja kasvatus työn lisäksi aikaa hallinnollisten tehtävien hoitamiseen. Perhekodin henkilöstöllä on käytössä säännöllinen työnohjaus ja työnohjaajana toimii Riikka Vääräniemi.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Henkilökunnan rekrytoinnissa keskeistä on henkilön soveltuvuus ja luotettavuus. Valitessamme työntekijää yksikköömme tarkistamme aina hänen ammattioikeuksia koskevat rekisteritiedot sekä lisäksi pyydämme esittämään rikostaustaotteen ennen työsuhteen alkua yksikön vastuuhenkilölle Niina Tuovilalle. Työntekijää rekrytoidessa huolehdimme myös, että työntekijä hallitsee riittävän suomen kielen taidon.

Jokaisella perhekotiin tulevalla työntekijällä on oltava alalle soveltuva koulutus sekä lisäksi työkokemusta lasten ja nuorten kanssa toimimisesta. Työntekijää valitessa perhekotiimme, kiinnitämme erityistä huomiota koulutukseen, aiempaan työkokemukseen (huomioidaan mahdolliset suosittelijat) sekä henkilön soveltuvuuteen ja luotettavuuteen.

teen. Käytämme aikaa uuden työntekijän henkilökohtaiseen haastatteluun sekä perehdyimme hänen toimittamiin papereihin huolellisesti.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Perhekotiin tuleva uusi työntekijä perehdytetään huolellisesti erillisen perehdyttämislomakkeen avulla. Perehdytyksestä vastaa yksikön vastaava henkilö ja perehdytyksen jälkeen lomakkeen allekirjoittavat niin perehdyttäjä kuin perehdytettävä työntekijä. Uusi työntekijä työskentelee aina vähintään ensimmäiset kaksi viikkoa yhdessä toisen työntekijän kanssa. Jokainen työntekijä saa henkilökohtaisen työasematunnuksen sekä tunnukset Nappula asiakastietojärjestelmän käyttöä varten. Asiakastietojen käsittelyä ja tietosuojaa koskevat ohjeet ja säädökset käydään läpi erityisen tarkasti. Uusi työntekijä perehtyy myös yksikön omavalvontasuunnitelmaan sekä lääke- ja turvallisuussuunnitelmaan.

Perhekodissamme on koulutusmyönteinen ote ja ilmapiiri. Tuemme ja kannustamme työntekijöitä opiskeluun. Järjestämme säännöllistä koulutusta lääkehoitoon (lääkeosaimisen varmistaminen), ensiapuun ja turvallisuuteen liittyen. Lisäksi osallistumme alaan liittyviin koulutuksiin sekä tarpeen mukaisiin lisäkoulutuksiin. Tällä hetkellä yksikössämme on jokaiselle työntekijällä lisenssi Skholeen, joka on koulutuspalvelu sotealan ammattilaisille. Työntekijä voi tätä kautta suorittaa täydennyskoulutusta työnantajan velvoittamana tai omien tarpeidensa ja kiinnostuksensa mukaisesti.

Toimitilat

Perhekotimme on vuonna 1946 rakennettu ja täydellisesti kunnostettu ja entisöity 1½ kerroksinen hirsitalo. Kotimme sijaitsee aivan Kuusamon keskustan tuntumassa rauhallisella omakotitaloalueella järven rannassa. Tontti on pinta-alaltaan 4886 neliometriä ja perhekodin pihalla on lapsille runsaasti vapaata tilaa leikkeihin ja toimintaan. Perhekodin kerrosala on 422 neliötä. Talossa on yhdeksän makuuhuonetta, kolme wc:tä, kaksi suihkua, sauna, kodinhoitohuone, keittiö ruokailutiloineen ja kaksiosainen oleskelutila. Oleskelutila on mahdollista sulkea omaksi tilakseen esimerkiksi palaverien, tapaamisten, ryhmien tai harrastusten ajaksi. Lisäksi talossa on kellaritilat sekä kaksi sisäänkäyntiä, joissa molemmissa on isot katetut terassit. Lasten käytössä on seitsemän makuuhuonetta yläkerrassa ja yksi alakerrassa. Huoneiden pinta-ala on keskimäärin 18 neliometriä. Oleskelu- ja pesutilat huomioiden lasten käytössä on perhekodissa noin 300 neliö-

metriä, jolloin neliömäärä lasta kohden on noin 45 neliömetriä. Perhekodin vanhemmat sekä heidän biologiset lapsensa asuvat alakerrassa.

Jokaisella lapsella on täysin oma huone ja lapsi voi sisustaa huoneensa omilla tavaroiltaan. Huonetta sisustaessa otetaan huomioon lapsen värimieltymykset. Lapsi voi tavata vieraita joko omassa huoneessaan tai ovilla suljettavassa salissa. Jokaisella lapsella on mahdollisuus yksityisyyteen omassa huoneessa. Lapsen oma huone on täysin hänen ja toisilla lapsilla ei ole oikeutta mennä lapsen huoneeseen ilman hänen lupaansa. Perhekodissa käyvillä vierailija (jotka eivät ole sijoitetun lapsen omia vieraita, sukulaisia tai sosiaalityöntekijä) ei myöskään ole pääsyä yläkertaan, koska tila on yksinomaan sijoitetujen lasten käytössä. Perhekodissa on tytöillä ja pojilla omat wc- ja suihkutilat. Henkilökunnan ja vieraiden käyttöön on myös oma wc. Lasten käyttöön on varattu myös kaksi pyykkikonetta.

Perhekodin pihapiirissä on lisäksi rakennus, jossa on kaksi itsenäistymisasuntoa (kaksio ja yksiö). Tontilla on myös talo, jossa on toimistotilaa ja henkilökunnan sosiaalista tilaa. Lisäksi pihassa on varastorakennus, jossa sijaitsee lämmin remonttihuone, halkovaja sekä varastotiloja. Pihalla on runsaasti tilaa erilaiselle harrastamiselle. Järvi mahdollistaa uimisen, kalastamisen ja soudun. Hiihto- ja kelkkareitit lähtevät myös aivan perhekodin rannasta. Lisäksi kaupungin lukuisat eri liikuntapaikat (urheilukenttä, keilahalli, liikuntakeskus, uimahalli, jäähalli ja skeittiparkki) sijaitsevat perhekodin välittömässä läheisyydessä. Koulut sijaitsevat myös kävely- ja pyöräilymatkan päässä. Alakouluun on matkaa n.1,5 km ja lukioon sekä ammattikouluun n.2,5 km.

Teknologiset ratkaisut

Perhekodissamme on käytössä Elotec Ajax sähköinen palohälytysjärjestelmä. Perhekodissamme ei ole käytössä kulunvalvontakameroita eikä hälytys- ja kutsulaitteita. Lapsilla tai nuorilla ei ole käytössä myöskään henkilökohtaisia teknologisia ratkaisuja.

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Sosiaalihuollon yksiköissä käytetään paljon erilaisia lääkinnällisiksi laitteiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään lääkinnällisistä laitteista annetussa laissa. Lääkinnällisellä laitteella tarkoitetaan instrumenttia, laitteistoja, välinettä, ohjelmistoa, materiaalia tai muuta yksinään tai yhdistelmänä käytettävää laitetta tai tarviketta, jonka valmistaja on tarkoittanut muun muassa sairauden tai

vamman diagnosointiin, ehkäisyyn, tarkkailuun, hoitoon, lievitykseen tai anatomian tai fysiologisen toiminnon tutkimukseen tai korvaamiseen. Perhekodissamme on kaikkien yhteisessä käytössä kuume- ja verenpainemittari sekä ensiaputarvikkeita.

Mikäli lapsi tarvitsee jotakin apuvälinettä, tulee se usein lapsen mukana meille muuttaessaan. Mikäli lapselle tulee apuvälineen tarve sijoituksen aikana, auttaa henkilökunta lasta apuvälineen hankinnassa. Perehdyttäminen apuvälineen käyttöön on osa työntekijän perehdyttämistä uuteen työhön. Työntekijät huolehtivat apuvälineen oikeanlaisesta käytöstä sekä asianmukaisesta huollosta.

Mahdollisesta laitteen tai tarvikkeen vaaratilanteesta tehdään asianmukaisesti ilmoitus Fimealle https://www.fimea.fi/laakinnalliset_laitteet/vaatumukset-ammattimaisille-kayttajille/vaaratilanteista-ilmoittaminen sekä lisäksi valmistajalle, valtuutetulle edustajalle, maahantuojalle tai jakelijalle.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot

Yksikön vastaava Niina Tuovila 040 5092956

8 ASIAKAS- JA POTILASTIETOJEN KÄSITTELY JA KIRJAAMINEN

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja. Sosiaalihuollossa asiakas- ja potilastiedot ovat arkaluonteisia, salassa pidettäviä henkilötietoja. Terveystta koskevat tiedot kuuluvat erityisiin henkilötietoryhmiin ja niiden käsittely on mahdollista vain tietyin edellytyksin. Hyvältä tietojen käsittelyltä edellytetään, että se on suunniteltua koko käsittelyn ajalta asiakastyön kirjaamisesta alkaen arkistointiin ja tietojen hävittämiseen saakka. Käytännössä sosiaalihuollon toiminnassa asiakasta koskevien henkilötietojen käsittelyssä muodostuu lainsäädännössä tarkoitettu henkilörekisteri. Henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan EU:n yleistä tietosuojasetusta (EU) 2016/679. Tämän lisäksi on käytössä kansallinen tietosuojalaki (1050/2018), joka täydentää ja täsmentää tietosuojasetusta. Henkilötietojen käsittelyyn vaikuttaa myös toimialakohtainen lainsäädäntö.

Rekisterinpitäjällä tarkoitetaan sitä tahoa, joka yksin tai yhdessä toisten kanssa määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Henkilötietojen käsittelijällä tarkoitetaan esimerkiksi yksikköä/palvelua, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän

lukuun. Rekisterinpitäjän tulee ohjeistaa mm. alaisuudessaan toimivat henkilöt, joilla on pääsy tietoihin (tietosuojasetus 29 artikla).

Tietosuojasetuksessa säädetään myös henkilötietojen käsittelyn keskeisistä periaatteista. Rekisterinpitäjän tulee ilmoittaa henkilötietojen tietoturvaloukkauksista valvontaviranomaiselle ja rekisteröidyille. Rekisteröidyn oikeuksista säädetään asetuksen 3 luvussa, joka sisältää myös rekisteröidyn informointia koskevat säännöt. Tietosuojavaltuutetun toimiston verkkosivuilta löytyy kattavasti ohjeita henkilötietojen asianmukaisesta käsittelystä.

Terveystieteiden tutkimuskeskus (THL) on antanut sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköille määräyksen (3/2021) sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain 27 §:ssä säädetystä tietoturvallisuuden ja tietosuojan omavalvonnasta. Tiedonhallinta sosiaali- ja terveysalalla, määräykset ja määrittelyt

Tietoturvasuunnitelma on erillinen asiakirja, jota ei ole säädetty julkisesti nähtävänä pidettäväksi, mutta on osa yksikön omavalvonnan kokonaisuutta. THL on laatinut mallipohjan tietoturvasuunnitelman laatimisen helpottamiseksi. Mallipohja, joka löytyy edellä olevasta linkistä, on tarkoitettu otettavaksi käyttöön soveltuvin osin eri palveluissa.

Asiakastyön kirjaaminen

Miten työntekijät perehdytetään asiakastyön kirjaamiseen?

Perhekotiin sijoitetuista lapsista kerätään vain hoidon ja kasvatuksen kannalta välttämätöntä tietoa. Kaikki lasten paperit säilytetään toimiston lukitussa arkistokaapissa. Asiakassuhteen päätyttyä asiakirjat toimitetaan sijoittavalle hyvinvointialueelle, joka pitää asiakkaistaan rekisteriä ja josta ne ovat myöhemmässä vaiheessa asiakkaan löydettävissä.

Perhekodeilla on käytössä tietokoneohjelma Nappula, missä jokaisella lapsella on oma kohdekansionsa. Ohjelmaa ylläpitävät Nappulan työntekijät. Ohjelma toimii verkossa, SLS-salatussa ympäristössä. Jokaisella käyttäjällä on omat henkilökohtaiset tunnukset ohjelman käyttöön ja jokainen merkintä tallentuu ohjelmaan kirjautuneen henkilön tiedoilla. Kyseisen ohjelman kautta pidämme lapsesta päiväkirjaa, kirjaamme mahdollisia rajoituksia, seuraamme lääkitystä, päivitämme asiakassuunnitelmia, teemme kasvatus- ja hoitosuunnitelmia sekä laadimme kausiraportin lapsen hoidosta ja kasvatuksesta.

Työntekijöiden tietokone sijaitsee toimistossa, joka pidetään lukittuna. Tällöin sähköinen asiakirjakin on kahden lukon takana.

Perhekodin tietosuojavastaava valvoo, että työntekijät noudattavat tietosuojaan, henkilötietojen käsittelyyn sekä asiakastietojen kirjaamiseen liittyviä säädöksiä, ohjeita ja määräyksiä. Tarvittaessa henkilökunnalle järjestetään lisäperehdytystä ja koulutusta näihin liittyen. Henkilökunta, sijaiset ja opiskelijat perehdytetään työhön tullessa henkilötietojen käsittelyä ja tietoturvaan koskeviin lakeihin, sääntöihin ja toimintaperiaatteisiin. Työntekijöille järjestetään koulusta aina, jos näitä asioita koskeviin säädöksiin tulee muutoksia. Yksikön vastaava seuraa henkilökunnan toimintaa tietosuoja-asioissa ja henkilötietojen käsittelyssä sekä tarvittaessa ohjaa näissä.

Tietosuojavastaavan nimi ja yhteystiedot

Niina Tuovila info@perhekoramo.fi 040 5092956

Onko yksikölle laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste?

Kyllä Ei

Lue lisää:

[Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista](#)

[Sosiaalihuollon asiakastietojen käsittely](#)

9 YHTEENVETO KEHITTÄMISSUUNNITELMASTA

Kaikki yksikön toiminnassa todetut kehittämistarpeet käsitellään yksikön sisällä ja välitetään yksikön toiminnasta vastaavalle Niina Tuovilalle. Kehittämistarpeista laaditaan suunnitelma, millä tavalla asia hoidetaan kuntoon. Asiakaspalautteet sekä poikkeamat käydään aina myös läpi yksikön sisällä ja tehdään niiden pohjalta tarvittavat muutokset yksikön toimintaan. Perhekodissamme on parhaillaan kehittämisen alla uusi malli asiakaspalautteen keräämiseen sekä kesällä 2024 tehdään yhdessä lasten kanssa hyvää kohtelua suunnitelma. Elokuussa perhekodissa on palo - ja pelastuslaitoksen toimesta tehtävä poistumisharjoitus perhekodin turvallisuuden lisäämiseksi.

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toimintayksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys Kuusamo 9.1.2021, päivitetty 11.2.2024

Allekirjoitus _____